

JANINA ŁAWIŃSKA-TYSZKOWSKA

Instytut Filologii Klasycznej i Kultury Antycznej Uniwersytetu Wrocławskiego
ul. Szewska 49, 50-139 Wrocław
Polska – Poland

DUMA HALIKARNASU

ABSTRACT. Ławińska-Tyszkowska Janina, *Duma Halikarnasa* (The pride of Halicarnassus).

The paper is a trial of translation of hellenistic panegyric epigram fund in the half of 20th century.

Key words: Translation into Polish language.

Powiedz mi, Kypris Schojnitis, trosk miła poskromicielko,
Ty, co sprowadzasz pragnienia olejkiem wonnym pachnące,
Czym Halikarnas słynie? Bo nie słyszałem o niczym.
Czym się pochwalić może? Jakie ma wspaniałości? –
- „Miasto to przecież zrodziło mężów – swe latorośle –
Takich, co godni są zasiąść przy stole Zeusa samego.
Oni to pierwsi złożyli w górskiej grocie Rei dziecinę,
Zeusa-noworodka, z czułością i w tajemnicy
W Gai komorach, by Kronos, wrogie knujący zamiary,
Już go nie zdążył pochłonać swoją głęboką gardzielą.
Ojciec Zeus, kiedy dorósł, synów Gai uczynił
Kapłanami sławnymi, sługami świętych przybytków.
Niewdzięczność ich nie spotkała, za trud od Zeusa zapłatę
Otrzymywali obfita, dobro za dobro i sławę.
Miasto kochane przez bogów i opiewane przez ludzi
Leży na wzgórzu wysokim nad słodkim nurtem Salmakis,
Ma pod opieką kraj czarujący nimfy, co niegdyś
Chłopca naszego przyjęła w swoje przyjazne dłonie.
Hermafrodyta świetnego chowała, który małżeństwo
Ludziom wynalazł i pierwszy łoża ich prawem powiązał.
Ona też świętą wodą, kapiącą z groty podziemnej,
Dziki umysł mężów łagodzi i czyni lepszymi.
Pallas zaś sprowadziła zacnego Bellerofonta,
Który poskromił Pegaza, podniebnego latawca,
W jego ślady poszedłszy, by został założycielem,

Pedazyjskiej ziemi sama granice wyznacza.
 Tak, nawet wielka moc Kranaosa mężów najlepszych,
 Kekropidów, przysłała na świętą ziemię Salmakis;
 I Endymion, heros słynny włócznie królewską,
 Przyprowadził wybrańców najlepszych z ziemi Apisa;
 Anthes, syn Posejdona, przybył tu aż z Trojdzony
 -----[ojciec] Antheadów
 -----równie uzbrojony
 -----położył
 -----i syn Febowy
 -----nowo wybudowany
 -----z ziemi sprowadził Ariadnę
 -----dziecko porzucił
 -----zakorzenił kolonię
 -----pielegnując
 -----ręką sam dorycki wieniec
 -----ustanawia z Feba nakazu
 Herodota, pieszego Homera w historii, wydało
 Miasto i wykarmiło sławną potęgę Androna;
 Panyassisa spłodziło, władcę świętego eposów,
 Urodziło Kypriasa, twórcę poezji o Troi;
 Ono na świat sprowadziło Muz piewę Menesthesa,
 Theajtetosa święte tchnienie tu się zrodziło;
 I Dionysios, komiczny poeta, to syn tego miasta;
 I Zenodota zrodziło, mistrza wierszy tragicznych,
 Sługę Dionizosa, poetę Fanostratosą,
 Kekropidów wierszem świętym przystrojonego;
 I Nossosa wydało, co czas historii wyznacza;
 Timokratesa zrodziło, wierszy twórcę mądrego.
 Tylu innych szlachetnych z ojców szlachetnych. I wieki
 Sławę ich będą głosić po wieczne czasy bez końca.
 Wiele czynów na lądzie, wiele też i na morzu,
 Słynnych, pod wodzą helleńską się dokonuje i dzisiaj.
 Czci doznaje zaszczytnej za wszystkie dzieła szlachetne,
 Godne jest najslawniejszych wieńców, nagród i sławy.

Przełożyła Janina Ławińska-Tyszkowska